

Vinkkejä hyödyt ja esteet harjoitukseen
Carolyn Webster-Stratton, Ph.D.
6 March 2023

Yleistä: Ihmeelliset vuodet hyödyt ja esteet -harjoituksen tarkoituksena on, että ryhmänohjaajat tutkivat osallistujien kanssa, mitä hyötyä kyseisestä opetettavasta taidosta on (esim. lapsilähtöinen leikki, sosiaaliset taidot, tunnetaidot, akateeminen tai sinnikkyys valmennus, kuvaileva kommentointi, kehuminen, kannustimet, itsesääätelytaidot, ennakoiva kurinpito ja ongelmanratkaisu).

Hyötyjen tarkastelu: Kun edellisen ryhmäkerran kotitehtävät on käyty läpi, ryhmänohjaaja esittelee uuden aiheen kysymällä osallistujilta, mitä hyötyä heidän mielestään on tietystä kasvatusta tai opetusmenetelmästä, josta kyseisellä ryhmäkerralla keskustellaan. Voit aloittaa tämän keskustelun jakamalla ryhmän pareihin tai pienryhmiin keskustelemaan hyödyistä. Tämän jälkeen ryhmät kertovat pohdintansa koko ryhmälle, ja keskeiset kohdat tiivistetään lyhyesti fläppitaululle osallistujien sanoin. Kun vahvistat heidän ideoitaan, voit tutkia heidän kanssaan lähestymistavan perusteluja. Korosta, miten hyöty auttaa lapsia saavuttamaan kehityksensä virstanpylväät tai erityiset tavoitteensa. Voit esimerkiksi sanoa: *"Yksi sanomasi hyöty tunnevalmennuksesta on se, että se kehittää lapsen tunnelukutaitoa, mikä puolestaan auttaa lapsia oppimaan itsesäätelystä."* Tämä on hyvä esimerkki.

Esteiden tarkastelu: Kun hyödyistä on keskusteltu, samat ryhmät jakautuvat jälleen pareiksi tai pienryhmiin keskustelemaan mahdollisista esteistä tietyn valmennusmenetelmän, vuorovaikutussuhteiden rakentamismenetelmän tai käyttäytymisen hallintastrategian käytölle. Tämän jälkeen näistä esteistä tehdään yhteenveto koko ryhmän kanssa ja keskeiset kohdat merkitään fläppitaululle hyötyjen luettelon viereen. Esimerkkejä esteistä, joista usein keskustellaan, ovat: lasten lukumäärän vuoksi ei ole riittävästi aikaa, ei ymmärretä menetelmän käytön perusteita, on vaikea hallita lasten käytösreaktioita tiettyä lähestymistapaa käytettäessä, ei uskota tiettyyn lähestymistapaan eikä ole tarpeeksi kärsivällisyyttä tai motivaatiota sen toteuttamiseen kodin tai koulun stressitekijöiden vuoksi.

HUOMAA: Varmista, ettet arvioi tai yritä ratkaista ongelman esteitä, vaan yksinkertaisesti kirjoita esteet ylös, kun osallistujat ilmoittavat ne. Muista myös, ettet sekoita hyödyistä ja esteistä puhumista samaan keskusteluun. Käy kumpikin keskustelu erikseen.

Kannusta pohdintaan: Pyydä seuraavaksi osallistujia tarkastelemaan kahta luetteloa ja pohtimaan lähestymistavan lyhyen aikavälin etuja ja haittoja sekä sitä, kenelle (esimerkiksi vanhemmalle, opettajalle tai lapselle) siitä on hyötyä tai esteitä. Usein ryhmän osallistujat näkevät, että esteet ovat useimmiten ongelmia vanhemmalle tai opettajalle, erityisesti lyhyellä aikavälillä, kun taas pitkän aikavälin hyödyt koskevat lasta ja hänen tulevaa suhdettaan opettajaan ja/tai vanhempansa. Pidä nämä keskustelut melko lyhyinä ja ytimekkäinä, koska sinulla on aikaa käsitellä niitä ja ratkaista ongelmia, joilla voit ylittää joitakin esteitä, kun osallistujat keskustelevalta videoista.

Kun listat on laadittu ja niistä on tehty yhteenveto, muistuta osallistujia siitä, että heillä on tilaisuus pohtia hyötyjä ja esteitä lisää ryhmäkertojen edetessä. Voit sanoa: *"Huomaamme, että [aihe] tarjoaa monia mahdollisia hyötyjä, mutta myös joitakin esteitä. Kun käymme läpi tämänpäiväistä materiaalia, voimme yhdessä laatia luettelon periaatteista, jotka auttavat tekemään [aiheen] tehokkaaksi ja johtavat näihin hyötyihin ja vastaavat tavoitteisiinne. Huomioimme myös keinoja, joilla voimme yrittää vähentää esteitä tai välttää niitä."*

Esimerkki:

Hyödyt ja esteet keskustelu

Kouluttaja mallintaa hyödyt ja esteet tehtävän toteuttamista pienten lasten sosiaalisten taitojen opettamisen ja tukemisen merkityksestä.

Hyödyt:

- Tärkeitä ystävyyssuhdetaitoja
- Lapset, joilla on nämä taidot menestyvät paremmin ikätovereiden kanssa
- Lapset oppivat empatiaa
- Nämä ovat kouluvalmiustaitoja
- Ehkäisevät konflikteja ja romahduksia
- Lapset tuntevat olonsa paremmaksi
- Mukavampi vuorovaikutus aikuisten ja ikätovereiden kanssa

Esteet:

- raivokohtaukset/kiukuttelut
- erimielisyydet
- lapsi on liian poissa tolaltaan kuunnellakseen ohjausta
- lasten tulisi selvittää ongelmia itse
- liian vaikeaa ohjata sosiaalisia taitoja isossa luokassa
- ei riittävästi aikaa työskennellä lasten kanssa pienryhmissä

Hyödyt ja esteet tehtävän perustelut: Tämän harjoituksen tarkoituksena ei ole ainoastaan se, että osallistujat pohtivat omia erityisiä opetus- tai kasvatustavoitteitaan ja esteitään, vaan myös se, että ryhmänohjaaja ymmärtää kunkin osallistujan näkökulman. Tämän keskustelun aikana tullaan tietoisiksi mahdollisista väärinkäsityksistä, jotka koskevat jotakin lapsen normaalin kehityksen näkökohtaa, heidän omien tai lasten tavoitteidensa luonnetta tai sitä, mitkä perheeseen tai kouluun liittyvät tekijät tai filosofia saattavat haitata osallistujan motivaatiota käyttää lähestymistapaa. Nämä tiedot auttavat ryhmänohjaajia siinä, millaisia kysymyksiä esittää, kun näytät videoita ja ohjaat keskusteluja. Esimerkiksi puhuessaan tietyistä videoissa esitetystä valmentamismenetelmästä ryhmänohjaaja voi käsitellä tapoja käyttää menetelmää suurissa luokkahuoneissa, joissa on vain vähän aikaa käytettävissä tai joissa on useita lapsia. Tai jos lapsen tyypillisestä kehityksestä ei ole riittävästi tietoa, ryhmänohjaaja voi puhua lasten kielenkehityksen, tunteiden säätelyn, jakamisen tai odottamisen kyvyn ja temperamentin normaaleista kehityseroista sekä siitä, mikä strategia voisi olla hyödyllisin opettajan tai vanhemman tietyn tavoitteen saavuttamiseksi. Tai auttaa osallistujia räätälöimään keskusteltavana olevan strategian tietyn lapsen sosiaalisen, emotionaalisen tai kielellisen tason mukaan. Kun keskustellaan esimerkiksi kuvailevasta kommentoinnista, räätälöidään se kielellisesti viivästyneelle lapselle siten, että käytetään enemmän mallintamista, kehotuksia, rajoitetaan sanojen määrää ja käytetään toistoa ja jäljittelyä.

Ryhmänohjaajat käsittelevät jokaista uutta aihetta tämän yhteistoiminnallisen Hyödyt ja esteet -harjoituksen avulla. On tärkeää ymmärtää, mistä osallistujat ovat tulossa, ennen kuin esittelet opittavan strategian sisällölliset yksityiskohdat. Osallistujat hyötyvät suuresti tärkeiden oivallusten, tietojen ja kokemusten jakamisesta keskenään. Näin rakennetaan ryhmätukea ja luottamusta, mikä puolestaan mahdollistaa syvällisemmän tutustumisen videokeskusteluihin ja rooliharjoitusten järjestämiseen.

Hyödyt/esteet - keskustelun pääperiaatteet

- Hyötyjen/esteiden avulla selvitetään, mitä osallistujat jo tietävät/uskovat aiheesta.
- Rakenna aivoriihi siten, että hyödyt ovat etusijalla ja esteet toisella sijalla.
- Ryhmänohjaaja kuuntelee, vahvistaa ja muotoilee hyödyt, kun taas toinen ryhmänohjaaja kirjaa ajatukset ylös.
- Ryhmänohjaaja ei kyseenalaista ajatuksia, ongelmanratkaisua tai yritä saada osallistujia vakuuttuneeksi eri näkökulmasta.
- Ryhmänohjaaja voi vahvistaa osallistujan näkökulman vahvistamatta
- mielipiteitä: esim. *"Yksi este sosiaalisten taitojen valmentamiselle on siis uskomus siitä, että lasten pitäisi ratkaista ongelmat itse ilman aikuisen väliintuloa."*
- Hyödyt/esteet -luetteloa käytetään myöhemmin videokeskustelussa. Ryhmä keksii periaatteita hyötyjen tueksi ja palaa ongelmanratkaisuun esteiden osalta.